

Tokom petog, četvrtog i trećeg milenijuma pre nove ere pojavljuju se novi i savrseniji oblici društvenog uređenja, koja se zasnivaju na jačanju društvenih zajednica formiranih na obalama velikih reka Afrike i Azije, u suptropskom pojasu i oko njega. To su bile reke Nil, Tigar i Eufrat, Ind, a kasnije i Gang, Hoanho, a još kasnije i Jangcekiang.

Jedna od najranijih kultura i civilizacija sto ih je čovek stvorio na Zemlji bila je staroegipatska. I danas ćemo se još uvek ponovo i ponovo zadiviti pred ostacima te velike bastine koja je razasuta po muzejima u svetu i u svojoj postojbini. Bilo da je reč o nedostiznim umetničkim delima u muzeju u Kairu, npr. iz zbirke nadjene u Tutankamonovoj grobnici, bilo da motrimo ostatke čudesne gradjevine kraljice Hacesut, njenog hrama u Del el Bahariju, bilo da citamo desifrovane tekstove iz staroegipatske Knjige mrtvih, bilo da iz zaostalih skica i opisa pokušamo rekonstruisati kako je tekla gradnja njihovih velikih piramida – u svakom ćemo slučaju ostati zadivljeni pred snagom duha i volje i pred dubinom misli sto su nikle i razvile se u dolini Nila pre više vekova.

Istocnjacka matematika ja nastala kao primenjena matematika, čiji je cilj bio da pojednostavi kalendarska izracunavanja, raspodelu letine, organizaciju društvenih radova i ubiranje poreza. U početku, sto je sasvim prirodno, glavna područja su bila račun i merenje. Medjutim, u nauci, koju su vekovima negovali stručnjaci, čiji zadatak nije bio samo praktična primena naučnih znanja nego i ulazjenje u tajne nauke, morao se razviti apstraktan pravac. Postepeno su se naukom počeli baviti i radi nje same. Iz aritmetike je izrasla algebra, i to ne samo zato sto primena algebre doprinosi usavršavanju praktičnih izracunavanja nego i kao rezultat prirodnog razvitka nauke, koja je bila negovana i usavršavana u školama za pisare. Iz istih razloga, merenje se razvilo u početke – ali ne i dalje – teorijske geometrije.

I staroegipatska matematika je jedna od najranijih epoha razvoja te nauke. Posebno jedna od prvih grana matematike, geometrija, već samim svojim nazivom otkriva i svoje poreklo. To je po nastanku grčka reč, sto bi doslovno prevedena, značila “merenje zemlje”. A upravo kao merenje zemlje geometrija se široko razvila već u starom Egiptu. I slicno kao sto su u stara vremena pojedinci zeljni znanja i mudrosti putovali iz starog Japana u staru Kinu, ili iz stare Kine u staru Indiju, tako su i mnogi starogrčki mislioci putovali i stari Egipat, da sto je moguće više toga nauče od te geografski relativno bliske a istorijski starije kulture – i starogrčki geometricari su putovali u Egipat.

Tip egipatske matematike

Nase znanje o egipatskoj matematici potice uglavnom od 2 papirusa koji se sada čuvaju u Moskvi (slika 1) i papirus britanskog muzeja, koji po svom pronalazacu nosi naziv Rajndov papirus (slika 2). Postoje manji papirusi u Berlinu, Londonu i Kairu. Rajndov papirus značajno prelazi veličinu svih ostalih tekstova. On sadrži oko 80 primera, i ima oko 5,5 m dužine i 32 cm širine. Moskovski papirus ima slicnu dužinu ali u širini ima samo 8 cm. U njemu ima nešto oko 25 primera. Oba teksta su dobro očuvana, a moskovskom nedostaje početak. Ovi tekstovi su uvek i ponovo prepisivani, tako da nemamo mogućnosti da otkrijemo vreme njihovog nastanka.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com